

Література:

1. Братель С.Г. Національна поліція як суб'єкт забезпечення національної безпеки. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2023. № 1. С. 267–270. doi:10.32850/sulj.2023.1.46.
2. Терлецький А.В. Спеціальна правосуб'єктність органів публічного управління в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2023. № 64. С. 60–65. doi:10.32841/2307-1745.2023. 64.12.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-558-7-48>

SOME ISSUES OF PREVENTING CORRUPTION IN THE FIELD OF COMPLETE GENERAL SECONDARY EDUCATION

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У СФЕРІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Minkovska I. I.

*Applicant
The Scientific Institute
of Public Law*

Мінковська І. І.

*здобувач
Науково-дослідний інститут
публічного права*

В Україні корупційна практика в галузі освіти включає хабарі й незаконну плату за освітні послуги, які мають бути безкоштовні, академічне шахрайство, затримання зарплат учителів, просування по службі й призначення на посади на основі особистих переваг, стягування з учнів плати за «репетиторство» з метою вивчення програми для складання обов'язкових іспитів, яка повинна вивчатися в класі, незаконні закупівлі підручників, укладання корупційних контрактів тощо. Корупція впливає на систему освіти двоюко. По-перше, через тиск, який вона чинить на державні ресурси і, як наслідок, на освітній бюджет, що в більшості країн є основним компонентом державних витрат. Такого роду корупція може викликати зростання цін, падіння ефективності роботи уряду й надання послуг, скорочення інвестицій в освітні послуги. По-друге, корупція впливає на вартість освітніх послуг, їх обсяг та якість. Учні, які здобувають освіту корумпованих освітніх системах, можуть не отримати навичок, необхідних для того, щоб скористатися наявними можливостями й зробити свій внесок в економічний і соціальний розвиток держави. Крім того, корупція впливає на формування цінностей та етичних норм молоді й здатна підірвати базові цінності цілого покоління. Найтиповішими корупційними практиками,

пов'язаними з навчанням у школах, є: – плата за ремонт класу (окремо від фонду школи); унесення коштів у фонд школи чи класу; – кошти на квіти або подарунки вчителям. Також у сфері ресурсного забезпечення освіти можуть виникати корупційні схеми, пов'язані з отриманням роботи, педагогічним навантаженням, отриманням атестатів із завищеними оцінками, які не підтверджуються НМТ. У результаті непрозорого керівництва освітою часто допускається необ'єктивне оцінювання діяльності закладів під час тематичних і фронтальних перевірок шкіл і дошкільних установ, атестації педагогічних працівників.

Отже, подолання корупції в закладах повної загальної середньої освіти України потребує:

- удосконалення законодавства про відповідальність за корупційні правопорушення;
- формування державної антикорупційної політики, визначення на її підставі стратегії й тактики протидії корупції в
 - навчальних закладах;
 - визначення суб'єктів протидії корупції в освіті, їхніх повноважень;
- розроблення та практичної реалізації програм протидії корупції у навчальних закладах, які б включали відповідні соціально-економічні, політичні, правові, організаційноуправлінські, ідеологічні, правоохоронні та інші заходи;
- використання позитивного досвіду антикорупційної діяльності в освіті інших країн і міжнародної спільноти в цілому;
- розширення співробітництва з іншими країнами та міжнародними організаціями у сфері протидії корупції в навчальних закладах;
- забезпечення якості навчання відповідно до сучасних вимог;
- викорінення корупційної практики в усіх основних компонентах внутрішнього середовища навчального закладу;
- формування мотивації до навчання, високих моральних якостей у майбутньої управлінської еліти нашої держави тощо.

Література

1. Про освіту: Закон України від 5 верес. 2017 р. № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради, 2017. № 38-39. ст. 380.
2. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16 січ. 2020 р., № 463-IX. Відомості Верховної Ради, 2020. № 31. ст. 226.
3. Про захист персональних даних: Закон України від 1 черв. 2010 р. № 2297-VI. Відомості Верховної Ради України, 2010. № 34. ст. 481.
4. Про інформацію: Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-XII. Відомості Верховної Ради України, 1992. № 48. ст. 650.